

2023Z13781

Vragen van het lid **Van Esch** (PvdD) aan Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over *het voorkomen van zwerfafval door statiegeld* (ingezonden 17 juli 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met de zwerfafvalmonitor?¹

Vraag 2

Klopt het dat uit de zwerfafvalmonitor blijkt dat in de eerste helft van 2022 de hoeveelheid kleine plastic flesjes in het zwerfafval met 53% is afgenomen² en over heel 2022 is afgenomen met 51%³?

Vraag 3

Hoeveel procent minder kleine plastic flesjes werden er in *de tweede helft* van 2022 gevonden in het zwerfafval?

Vraag 4

Klopt het dat het percentage in de tweede helft van 2022 lager ligt dan het percentage in de eerste helft van 2022 (53%) om uit te komen op een gemiddelde van 51% over heel 2022, en dat dit dus duidt op stagnatie en zelfs achteruitgang? Zo nee, waarom niet?

Vraag 5

Bent u ervan op de hoogte dat CE Delft heeft geconcludeerd dat met statiegeld de hoeveelheid kleine plastic flesjes in het zwerfafval met 70 tot 90% kan afnemen?⁴

¹ Kamerstuk 30 872, nr. 292, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/26/bijlage-2-zwerfafval-monitor-2022>.

² Kamerstuk 30 872, nr. 282, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2022/10/31/bijlage-1-zwerfafvalmonitor>.

³ Kamerstuk 30 872, nr. 292, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/06/26/bijlage-2-zwerfafval-monitor-2022>.

⁴ [www.ce.nl](https://www.ce.nl/publicaties/kosten-en-effecten-van-statiegeld-op-kleine-flesjes-en-blikjes/), augustus 2017, <https://www.ce.nl/publicaties/kosten-en-effecten-van-statiegeld-op-kleine-flesjes-en-blikjes/>.

Vraag 6

Bent u het ermee eens dat een afname van 51% zeer teleurstellend is in vergelijking tot het potentieel van 70–90%? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Wat gaat u eraan doen om het statiegeldsysteem te versterken zodat het potentieel van 70–90% minder kleine plastic flesjes in het zwerfafval kan worden waargemaakt?

Vraag 8

Hoeveel procent van de kleine plastic flesjes die in het zwerfafval worden gevonden vallen onder de statiegeldplicht en hoeveel procent valt niet onder de statiegeldplicht (zoals flesjes met sap, zuivel en siropen)? Wordt dit onderscheid in de zwerfafvalmonitor gemaakt? Zo nee, waarom niet en bent u bereid om dit wel te gaan monitoren?

Vraag 9

Hoe groot is de afname van alleen kleine plastic flesjes mét statiegeld in het zwerfafval?

Vraag 10

Kent u het bericht «Alleen hele blikjes inleveren bij de supermarkt: «De helft van de blikjes op straat zijn ingedeukt of kapot»⁵, waarin de Zwerfinator aangeeft dat de helft van de blikjes die op straat liggen, ingedeukt zijn of zelfs kapot en dat deze niet kunnen worden ingeleverd voor statiegeld? Wat is uw reactie hierop?

Vraag 11

Hoeveel procent van de blikjes en kleine plastic flesjes die in het zwerfafval worden gevonden zijn dusdanig beschadigd waardoor ze momenteel niet kunnen worden ingeleverd voor statiegeld? Wordt dit onderscheid in de zwerfafvalmonitor gemaakt? Zo nee, waarom niet en bent u bereid om dit wel te gaan monitoren?

Vraag 12

Realiseert u zich dat wanneer er geen statiegeld wordt uitgekeerd op zeer gedeukte of platte blikjes en flesjes, deze blikjes en flesjes in het zwerfafval geen opraapwaarde hebben voor mensen die op zoek zijn naar statiegeldverpakkingen? Wat is uw reactie hierop, hierin meegenomen dat door hoe het statiegeldsysteem momenteel is geregeld het potentieel van 70–90% afname van zwerfafval niet wordt behaald?

Vraag 13

Realiseert u zich dat wanneer er geen statiegeld wordt uitgekeerd op zeer gedeukte of platte blikjes en flesjes, dat mensen die hun blikje of flesje per ongeluk teveel indeuken na gebruik, kunnen fluiten naar hun betaalde statiegeld? Wat is uw reactie hierop?

Vraag 14

Is wettelijk bepaald dat er geen statiegeld hoeft te worden uitgekeerd bij gedeukte en platte blikjes en flesjes, als de streepjescode nog wel leesbaar is? Zo ja, waar is dit bepaald?

Vraag 15

Bent u bereid om ervoor te zorgen dat ook statiegeld wordt uitgekeerd als blikjes of flesjes zeer gedeukt of plat zijn zolang de streepjescode leesbaar is, zodat het zwerfafval in Nederland succesvoller wordt verminderd en mensen hun betaalde statiegeld terug kunnen krijgen? Zo ja, per wanneer en hoe gaat u dit regelen? Zo nee, waarom niet?

⁵ De Telegraaf, 3 april 2023, <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1194526203/alleen-hele-blikjes-inleveren-bij-de-supermarkt-de-helft-op-straat-is-ingedeukt-of-kapot>.

Vraag 16

Bent u ervan op de hoogte dat van sommige kleine plastic flesjes de etiketten met het statiegeldlogo en de streepjescode makkelijk loslaten, waardoor de flesjes niet meer in te leveren zijn voor statiegeld (en dus ook geen opraapwaarde meer hebben)? Wat is uw reactie hierop?

Vraag 17

Klopt het dat in het Besluit beheer verpakkingen is opgenomen dat de statiegeldverpakking moet worden voorzien van een duidelijke en «onuitwissbare» statiegeld aanduiding? Zo ja, wat wordt er precies bedoeld met «onuitwissbaar»?

Vraag 18

Voldoen etiketten (die snel loslaten) aan de omschrijving «onuitwissbaar»? Zo nee, hoe gaat u ervoor zorgen dat er wordt opgetreden tegen producenten van producten met loslatende etiketten?